

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 141/2026-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária Perhács s.r.o., Jelenec 353, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. BA-5S/38/2023 (pôvodne vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5S/38/2023) takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. BA-5S/38/2023 (pôvodne Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 5S/38/2023) **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Správnemu súdu v Bratislave **p r i k a z u j e** v konaní sp. zn. BA-5S/38/2023 **k o n a ť** bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie **1 500 eur**, ktoré mu **j e** Správny súd v Bratislave **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Správny súd v Bratislave **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **639,27 eur** a zaplatiť ich jeho právnej zástupkyňi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Uznesením č. k. I. ÚS 141/2026-13 z 26. februára 2026 Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľa doručenú mu 9. februára 2026, ktorou sa domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci

bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Správneho súdu v Bratislave (ďalej len „správny súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. BA-5S/38/2023 [konanie pôvodne vedené pred Krajským súdom v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) pod sp. zn. 5S/38/2023 (ďalej aj „napadnuté konanie“)]. Žiadal prikázať správne mu súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov, priznať mu primerané finančné zadost'učinenie 6 500 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom v sume 639,27 eur.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti, ostatného spisového materiálu, ako aj z vlastnej rozhodovacej činnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ sa správnu žalobou podanou 7. februára 2023 ešte na krajskom súde domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia ministra vnútra Slovenskej republiky č. SPSČ-P03-2022/004964-005 z 22. decembra 2022, ktorým nevyhovel sťažovateľovmu rozkladu proti rozhodnutiu ministra vnútra Slovenskej republiky č. SPSČ-P03-2022/003868-2 z 27. septembra 2022. Správny súd (v tom čase krajský súd) doručil sťažovateľovi 24. apríla 2024 vyjadrenie žalovaného a od daného momentu ostal nečinný. Dĺžka napadnutého konania tak do dnešného dňa presahuje tri roky, čo je podľa názoru sťažovateľa neospravedliteľné, keďže vo veci nie je stále nariadený termín pojednávania.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti, ku ktorej ani nepripojil žiadne prílohy, síce bližšie nerozvádza, čo je predmetom preskúmaného rozhodnutia pred správnym súdom, z rozhodovacej činnosti ústavného súdu je však zrejmé, že môže súvisieť so sťažovateľovým prepustením zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru ešte vo februári 2015 (III. ÚS 124/2023, II. ÚS 134/2025).

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ argumentuje, že vec nie je právne ani skutkovo zložitá, rovnako tak nie je potrebné rozsiahle dokazovanie, pričom on sám svojím správaním k dĺžke napadnutého konania neprispel. Citujúc početnú judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k problematike zbytočných prietáhov, upriamuje pozornosť na to, že správny súd je v jeho veci absolútne nečinný, čím dochádza k vzniku zbytočných prietáhov a porušeniu sťažovateľom označených práv. Výšku požadovaného finančného zadost'učinenia odôvodňuje rozsahom prežitých stresov a psychickej traumy, pocitu nedôvery v spravodlivosť a jeho sústavnej snahy domôcť sa svojich práv s prihliadnutím na celkovú neprimeranú dĺžku konania, ktorej predmetom je zásah orgánu verejnej moci do jeho osobnostných práv.

III.

Vyjadrenie správneho súdu

5. Ústavný súd ešte vo fáze predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti sťažovateľa požiadal správny súd o vyjadrenie sa k jej obsahu [§ 56 ods. 6 veta za bodkočiarkou zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Správny súd vo vyjadrení č. k. 1SprV/48/2026-10 zo 17. februára 2026 poukázal na vyjadrenie sudkyne spravodajkyne, ktorá uviedla, že v dôsledku neúmernej zaťaženia a veľkého množstva pridelených starších vecí nebolo

možné do dnešného dňa v sťažovateľovej veci rozhodnúť. Neprimeraný časový úsek od posledného úkonu v predmetnej veci je spôsobený objektívnymi okolnosťami spočívajúcimi predovšetkým v množstve starších pridelených vecí, ako aj opakovaných prerozdeleniach spisov v dôsledku uskutočnenej reformy správneho súdnictva, nie subjektívnymi okolnosťami na strane sudkyne spravodajkyne. Tiež poukázala na to, že do výkonu funkcie sudcu na správnom súde nastúpila po rodičovskej dovolenke 1. apríla 2025, prevzala 261 nerozhodnutých vecí, v rámci ktorých sa nachádzali a stále nachádzajú staršie veci, ako je vec sťažovateľa vedená pod sp. zn. BA-5S/38/2023. V súčasnosti ide o nerozhodnuté veci z rokov 2020, 2021, 2022 (v počte približne 80), keď pridelené veci sa snaží vybavovať priebežne podľa poradia, v akom napadli. Správny súd znova poukázal na to, že má momentálne z celkového počtu 44 miest sudcov obsadených stále len 39 miest sudcov, z ktorých 34 je aktívnych, čo je výrazná personálna poddimenzovanosť, ktorá má nepochybne zásadný vplyv na rýchlosť konania. Tiež doplnil, že k 1. júnu 2023 prevzal 5766 nerozhodnutých vecí zo správnych kolégií Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre v zmysle § 3 ods. 3 písm. b) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

6. Ústavný súd nepovažoval za nevyhnutné zasielať vyjadrenie správneho súdu sťažovateľovi na repliku, keďže toto vyjadrenie tvrdenia sťažovateľa nespochybnilo a nevedlo k pochybnostiam o potrebe vyhovieť ústavnej sťažnosti v jej esenciálnej podstate (porušenie označených práv).

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Pretože na základe podaní účastníkov konania a obsahu spisového materiálu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci, ústavný súd upustil od ústneho pojednávania (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

8. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

9. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou [m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022, rozsudky ESĽP vo veci Frydlander v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96 a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00] zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitnosť veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

10. Predmetom konania je preskúmanie postupu a zákonnosti rozhodnutia žalovaného orgánu verejnej správy v správnom súdnictve na základe správnej žaloby, z čoho ústavný súd rezultuje, že z hľadiska povahy veci napadnuté konanie nie je právne ani skutkovo zložité. I keď sťažovateľ

nešpecifikuje, čo je predmetom preskúmaného rozhodnutia (bod 3 odôvodnenia tohto nálezu), ani on, ani správny súd nepoukazujú na to, že by tento predmet vykazoval znaky zložitosti či skutkovú náročnosť. V správaní sťažovateľa neboli zistené skutočnosti, ktoré by vplývali na dĺžku napadnutého konania.

11. Pokiaľ ide o postup správneho súdu (predtým krajského súdu) v napadnutom konaní, bez potreby podrobných analýz je pre ústavný súd podstatné, že okrem doručenia správnej žaloby na vyjadrenie a doručenia vyjadrenia sťažovateľovi v apríli 2024 nevykonal správny súd žiadny úkon smerujúci k prejednaniu a rozhodnutiu právnej veci sťažovateľa.

12. Napriek tomu, že doterajšia celková dĺžka konania správneho súdu (predtým krajského súdu) od podania správnej žaloby 7. februára 2023 ku dňu podania ústavnej sťažnosti 9. februára 2026 sa zatiaľ pohybuje v rozmedzí troch rokov, nie je možné akceptovať, aby bol konajúci súd (osobitne správny súd po prevzatí správnej agendy z krajského súdu) podstatnú časť namietaného konania (takmer dva roky) absolútne nečinný (m. m. I. ÚS 381/2020, IV. ÚS 387/2025).

13. V súvislosti s obranou správneho súdu ústavný súd čiastočne zohľadnil aj jeho enormnú zaťaženosť a personálnu poddimenzovanosť po jeho vzniku hraničiacu so schopnosťou zabezpečiť v relevantnom čase riadny chod správneho súdu [IV. ÚS 471/2012 (ZNaU č. 29/2013), I. ÚS 716/2024], avšak opakovane jedným dychom dodáva, že od účastníkov konania obracajúcich sa na všeobecné súdy s dôverou, že bude v ich veci spravodlivo a včas rozhodnuté, nie je možné spravodlivo požadovať, aby „strpeli“ nedostatky na strane všeobecného súdu (resp. štátu) spôsobené nedostatočným personálnym obsadením súdov či zlou organizáciou práce. Ústavný súd v zmysle už svojej konštantnej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje, že štát je primárne zodpovedný za to, aby zabezpečil dostatočné personálne a materiálno-technické podmienky na riadny výkon spravodlivosti a nedostatky v tejto oblasti v žiadnom prípade nesmú byť na ujmu práv účastníkov konania, v tomto prípade sťažovateľa (m. m. I. ÚS 693/2024, IV. ÚS 564/2024). Pritom nemožno opomenúť, že podľa vyjadrenia správneho súdu sa jeho personálne pomery ani počet nevybavených vecí za ostatné roky príliš nezlepšili.

14. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné prietahy, ktorými došlo k porušeniu označeného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

15. Pretože správny súd vo veci zatiaľ ani len nerozhodol, ústavný súd mu v súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde formuloval príkaz konať bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu). V tejto súvislosti dáva zároveň správne súdu do pozornosti, že príkaz ústavného súdu všeobecnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietahov nemá charakter odporúčania. Nerešpektovanie takéhoto príkazu spôsobuje ujmu nielen samotnému sťažovateľovi, ale aj spochybňuje dôveru verejnosti v súdny systém a vo výkon spravodlivosti (I. ÚS 92/2022, č. 16/2022 ZNaU).

16. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiadal o priznanie finančného zadosťučinenia 6 500 eur z dôvodov uvedených v bode 4 tretej vete odôvodnenia tohto nálezu. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch,

v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu namietaného porušenia (IV. ÚS 210/04). Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd v súlade s judikatúrou ESĽP vychádzal zo zásad spravodlivosti a takto potom, zohľadniac konkrétne okolnosti posudzovanej veci, všeobecné dôvody ústavnej sťažnosti vrátane povahy a významu dotknutých práv, predmet posudzovaného konania (sťažovateľom bližšie nešpecifikovaný), dĺžku konania na správnom súde, ako aj vlastnú mnohopočetnú judikatúru týkajúcu sa výšky priznávaného finančného zadosťučinenia, považoval za spravodlivé v súlade s čl. 127 ods. 3 ústavy a § 133 ods. 3 písm. e) v spojení s § 135 zákona o ústavnom súde priznať sťažovateľovi 1 500 eur (bod 3 výroku tohto nálezu) a vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

VI. Trovy konania

17. Sťažovateľ si v petite ústavnej sťažnosti uplatnil náhradu trov konania pred ústavným súdom v celkovej sume 639,27 eur zvýšenej o 128,89 eur (daň z pridanej hodnoty vo výške 23 %), t. j. 582,14 eur (dva úkony právnej služby – prevzatie a príprava zastupovania v konaní pred ústavným súdom a podanie sťažnosti). Podľa sťažovateľa, resp. jeho advokáta odmena za jeden úkon právnych služieb za rok 2026 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) *„predstavuje sumu 264,33 eur a takto stanovená odmena spolu s režijným paušálom 15,86 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 280,19 eur za jeden úkon uskutočnený v roku 2026“*.

18. Hoci takto uplatnená výška odmeny za právne služby nezodpovedá aktuálnej základnej sadzbe tarifnej odmeny podľa vyhlášky, ktorá za jeden úkon právnej služby v roku 2026 je v zmysle § 11 ods. 3 aktuálne 396,50 eur a režijný paušál za jeden úkon podľa § 16 ods. 3 vyhlášky je 15,86 eur, ústavný súd sťažovateľovi ním požadovanú sumu náhrady trov priznal (bod 4 výroku tohto nálezu), vychádzajúc z § 73 zákona o ústavnom súde, ktorý nestavia právo na náhradu trov konania do nárokovateľnej polohy, ako to je v iných druhoch regulovaných právno-aplikačných procesov (napr. civilné sporové konanie, správne súdne konanie, exekučné konanie a ďalšie). Ústavný súd tak disponuje širokým priestorom na úvahu o tom, či vôbec priznať náhradu trov konania, a ak áno, v akom rozsahu (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 357/2021, I. ÚS 418/2022, I. ÚS 442/2023), a priznaná suma náhrady trov tak neprekračuje aktuálnu tarifnú odmenu podľa vyhlášky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu